

[Pradžia](#) > ... > [Kreipimasis į Teismą](#) > [Europos Teisminis Atlasas Civilinėse Bylose](#) > [Naujos Redakcijos Reglamentas „Briuselis I“](#) > Croatia

Naujos redakcijos Reglamentas „Briuselis I“

Kroatija

Kroatija

KOMPETENTINGŲ TEISMŲ IR INSTITUCIJŲ PAIEŠKA

Ši paieškos priemonė jums padės nustatyti, į kokių teismų arba institucijų kompetencijos sritį patenka konkretus Europos teisės aktas. Atkreipiame jūsų dėmesį į tai, kad nors buvo padaryta viskas stengiantis užtikrinti rezultatų tikslumą, vis dėlto gali pasitaikyti išimtinių atvejų, kai kompetencijos nustatyti nepavyks.

65 straipsnio 3 dalis – informacija apie tai, kaip pagal nacionalinę teisę nustatyti Reglamento 65 straipsnio 2 dalyje nurodytas teismo sprendimų pasekmes

Tretiesiems asmenims, nesantiems ginčo šalimis, pateikiamas pranešimas apie teisme nagrinėjamą ginčą siekiant juos informuoti apie tai, kad priimtas sprendimas jiems gali turėti netiesioginį teisinį poveikį. Jei ieškovas arba atsakovas turi trečiajam asmeniui pateikti pranešimą apie pradėtą bylą siekdamas tam tikro poveikio pagal civilinę teisę, jis gali tai padaryti bet kuriuo metu iki tol, kol procese bus priimtas galutinis sprendimas, per civilinių bylų teismą pateikdamas pareiškimą, kuriame būtų nurodyta priežastis ir bylos nagrinėjimo stadija. Šalis, kuri trečiajam asmeniui pateikė pranešimą apie nagrinėjamą ginčą, negali remtis šia aplinkybe prašydama sustabdyti bylos nagrinėjimą, pratęsti terminus ar atidėti posėdį.

Trečiasis asmuo, turintis teisėtą interesą, kad viena iš ginčo šalių laimėtų procesą, gali prie šios šalies prisijungti, tačiau nėra įpareigotas tai daryti. Jei tas trečiasis asmuo nusprendžia įstoti į procesą, jis pateikia pareiškimą dėl įstojimo į bylą posėdžio metu arba rašytiniu pareiškimu, kuris įteikiamas abiem šalims. Trečiasis asmuo, įstojęs į procesą, netampa proceso šalimi, tačiau įgyja įstojusios į bylą šalies statusą, ir ginčą turi pripažinti tokį, koks jis yra įstojimo į procesą metu. Įstojusios į bylą šalies veiksmai negali prieštarauti šalies, prie kurios ji prisijungė, veiksams.

Pagal Kroatijos teisės aktus yra trijų rūšių įstojusios į bylą šalys: įprasta įstojusi į bylą šalis, įstojusi į bylą šalis, turinti vienintelio bendraieškio arba bendraatsakovo statusą (sprendimo teisinis poveikis įstojusiai į bylą šaliai ir proceso šaliai yra vienodas), bei *sui generis* įstojusi į bylą šalis (į procesą įstojęs prokuroras ir socialinių paslaugų centras). Jei įstojusios į bylą šalies rūšis nenurodyta, preziumuojama, kad tai yra įprasta įstojusi į bylą šalis.

Ginčo nagrinėjimo, apie kurį buvo praneša trečiajam asmeniui, arba kuriame jis dalyvavo kaip įstojusi į bylą šalis, metu priimtas galutinis sprendimas tam trečiajam asmeniui turi konkretų teisinį poveikį, kuris įprastai vadinamas įstojimo į procesą poveikiu. Tretieji asmenys šio poveikio gali išvengti pateikdami prieštaravimą, vadinamą *exceptio male gesti vel conducti processus* (jei jis patenkinamas). Todėl, jei prieš trečiąjį asmenį, kuriam buvo pranešta apie nagrinėjamą ginčą, arba kuris dalyvavo nagrinėjant atitinkamą ginčą, pradedamas naujas procesas, tas trečiasis asmuo naujo proceso metu, sprenddamas savo ginčą su šalimi, kurios pusėje dalyvavo ankstesniame procese, negalės teigti, kad ginčas, kaip jis to proceso metu pristatytas teismui, buvo išspręstas neteislingai. Tačiau galutinis sprendimas įstojusiai į bylą šaliai neturės absoliučios galios.

Atitinkamai, jei šalis atliko procesinius veiksmus žinodama, kad dėl jų pablogės jos procesinė padėtis, arba jei

šalis neatliko procesinių veiksmų, žinodama, kad, atsižvelgiant į jos turimus argumentus, dėl šių veiksmų jos procesinė padėtis galėtų pagerėti, arba jei ji pašalino procesinių veiksmų, kuriuos atliko jos pusėje įstojusi į bylą šalis, ir kurie galėjo būti palankūs, procesinę reikšmę arba atliko jiems prieštaraujančius veiksmus, įstojimo poveikis dėl anksčiau priimto galutinio sprendimo išnagrinėjus šalies, prie kurios prisijungė įstojusi į bylą šalis, ir kitos šalies ginčą, gali būti ginčijamas buvusios įstojusios į bylą šalies.

Preziumuojama, kad įstojusiai į bylą šaliai buvo leista imtis bet kokių veiksmų, kurie galėtų padėti pasiekti teigiamą ginčo baigtį, nebent būtų nustatyta kitaip dėl ankstesnės įstojusios į bylą šalies pateikto prieštaravimo.

Pranešimas sukelia procesinio pobūdžio pasekmes ir pasekmes pagal civilinę teisę. Šalis, pateikusi pranešimą, kitoje byloje prieš trečiąjį asmenį, kuriam buvo pateiktas pranešimas, gali remtis „įstojimo į procesą poveikiu“ dėl galutinio sprendimo, nepriklausomai nuo to, ar trečiasis asmuo įstojo į procesą (pavyzdžiui, jei pažeidėjas kaip įstojusi į bylą šalis nedalyvavo nagrinėjant ginčą tarp nukentėjusiojo ir draudiko, nors draudikas jo prašė tai daryti, jis negali pareikšti prieštaravimų, kuriuos galėjo pareikšti sprendžiant bylą tarp draudiko ir nukentėjusiojo, jokiose bylose dėl atgręžtinio reikalavimo, jam iškeltose draudiko). Pranešimas taip pat svarbus nutraukiant laikotarpį, po kurio sueina bylos senatis, atidedant termino pabaigos dienas ir pateikiant reikalavimus dėl atsakomybės dėl trūkumo.

Tai, kad trečiajam asmeniui buvo pateiktas pranešimas apie ginčą, neturi jokios įtakos to trečiojo asmens ir šalies, prie kurios prisijungė įstojusi į bylą šalis, oponento santykiams, išskyrus tada, kai trečiasis asmuo nusprendė įstoti į bylą.

74 straipsnis. Nacionalinių vykdymo taisyklių ir procedūrų aprašas

Kroatijos Respublikoje vykdymo procesas reglamentuojamas Vykdymo įstatymo (*Ovršni zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 ir 73/17; toliau – OZ) nuostatomis.

Šiame įstatyme nustatyta procedūra, pagal kurią teismai vykdo reikalavimus pagal vykdomuosius dokumentus (vykdymo procesas (*ovršni postupak*)). Vykdymo procese taip pat dalyvauja Finansų agentūra (kroat. *Financijska agencija*, toliau – FINA) – teisinis subjektas, atliekantis vykdymą pagal OZ nuostatas ir įstatymą, kuriuo reglamentuojamas lėšų išieškojimas, taip pat darbdaviai, Kroatijos pensijų draudimo institutas ir kitos teisės aktuose numatytos institucijos.

Savivaldybės teismai (*općinski sudovi*) turi dalykinę kompetenciją vykdymo užtikrinimo bylose, išskyrus atvejus, kai spręsti šį klausimą aiškiai pavesta kitam teismui, subjektui ar asmeniui. Teismai, kompetentingi nurodyti vykdyti sprendimą, taip pat yra įgalioti nagrinėti apeliacinius skundus dėl vykdomųjų dokumentų ar kitų sprendimų, kuriuos jie priėmė atsakydami į siūlymus dėl vykdymo. OZ nurodyta teritorinė jurisdikcija yra išimtinė (pvz., teritorinė jurisdikcija priimti sprendimą dėl pasiūlymo dėl išieškojimo iš nekilnojamojo turto ir vykdyti tokį išieškojimą priklauso teismui, kurio teritorijoje yra nekilnojamasis turtas).

Pirmosios ir antrosios instancijos teismo sprendimus vykdo ir atitinkamus sprendimus priima vienas teisėjas, nebent OZ nustatyta, kad vykdymo procesą atlieka ir atitinkamus sprendimus priima notaras.

Procesą inicijuoja vykdymo kreditorius, kompetentingam teismui pateikdamas siūlymą dėl vykdymo pagal vykdomąjį dokumentą. Šios taisyklės išimtis – kai vykdymo kreditorius pateikia FINA prašymą dėl tiesioginio išieškojimo pagal vykdomąjį dokumentą (pavyzdžiui, galutinį teismo sprendimą). Tai leidžiama tik tuo atveju, kai vykdomas vykdymo kreditoriaus piniginis reikalavimas (tiesiogiai išieškomas piniginis reikalavimas). Tokiu atveju FINA nepriima sprendimo dėl vykdymo, o kreditoriaus prašymo kopiją su visa informacija siunčia vykdymo skolininkui.

Vykdymo objektas yra daiktai ir teisės, iš kurių pagal teisės aktus galima išieškoti siekiant įvykdyti reikalavimą. Vykdymo priemonės yra vykdymo veiksmai, apsaugos priemonės arba tokių veiksmų ar priemonių, kuriais pagal teisės aktus vykdomas arba užtikrinamas reikalavimas, sistema.

Teismas nurodo vykdyti sprendimą siūlyme dėl vykdymo nurodytomis priemonėmis ir jame nurodytų objektų atžvilgiu. Jei siūloma vykdyti taikant kelias priemones ar kelių objektų atžvilgiu, teismas vykdymo skolininko prašymu apribos vykdymą tik iki tam tikrų iš šių priemonių ar objektų, jei jų pakanka reikalavimui patenkinti.

Klausimas, ar gali būti išieškoma iš daikto ar teisės, ar išieškojimas iš konkretaus daikto ar teisės yra ribojamas,

svarstomas atsižvelgiant į aplinkybes, kurios egzistavo siūlymo dėl vykdymo pateikimo metu.

OZ 212 straipsnyje nustatytos konkrečios taisyklės dėl išieškojimo iš lėšų, kurioms išieškojimas netaikomas, arba lėšų, iš kurių išieškojimas ribojamas, o OZ 241 ir 242 straipsniuose nustatytos konkrečios taisyklės dėl išieškojimo iš juridinių asmenų turto netaikymo ir apribojimo. Vienas iš pagrindinių vykdymo proceso principų yra tai, kad teismas, atlikdamas vykdymą ar taikydamas apsaugos priemones, privalo atsižvelgti į vykdymo skolininko orumą bei užtikrinti, kad neigiamas vykdymo poveikis vykdymo skolininkui būtų kuo mažesnis.

Jei OZ nenustatyta kitaip, dėl pirmąją instanciją priimto sprendimo galima pateikti apeliacinį skundą. Per nustatytą terminą pateikus priimtina apeliacinį skundą dėl teismo sprendimo dėl vykdymo pagal vykdomąjį dokumentą vykdymo procesas neatidedamas. Jei OZ nenurodyta kitaip, skundas turi būti pateiktas per aštuonias dienas nuo pirmosios instancijos teismo sprendimo įteikimo dienos, o ginčiuose dėl vekselių ir čekių – per tris dienas.

Visi reikalavimai, kurie buvo patenkinti galutiniu teismo sprendimu, kitos kompetentingos valdžios institucijos sprendimu, teisme ar kitoje kompetentingoje institucijoje sudaryta taikos sutartimi ar notariu dokumentu, negali būti vykdomi suėjus 10 metų terminui, įskaitant reikalavimus, kuriems kitomis aplinkybėmis teisės aktuose nustatytas trumpesnis senaties terminas.

Reikalavimai, kurie nebuvo patenkinti galutiniu teismo sprendimu, kitos kompetentingos valdžios institucijos sprendimu, teisme ar kitoje kompetentingoje institucijoje sudaryta taikos sutartimi ar notariu dokumentu, negali būti vykdomi suėjus 5 metų terminui, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nustatytas kitoks terminas.

Trejų metų senaties terminas, skaičiuojamas nuo dienos, kurią sueina mokėjimo terminas, taikomas reikalavimams dėl periodinių mokėjimų, kurie turi būti mokami kartą per metus arba trumpesniais intervalais, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra papildomi periodiniai reikalavimai, pavyzdžiui, reikalavimai, susiję su palūkanomis, ar periodiniai reikalavimai, susiję su pačia teise, pavyzdžiui, išlaikymo reikalavimai. Tas pats taikoma anuitetams, kai pagrindinė suma ir palūkanos mokamos lygiomis, anksčiau nurodytomis periodinėmis sumomis, tačiau netaikoma grąžinimui dalimis ar kitais dalinio įvykdymo atvejais.

Teisei, iš kurios atsiranda periodiniai reikalavimai, taikomas penkerių metų senaties terminas, skaičiuojamas nuo tos dienos, kurią reikia sumokėti seniausią neįvykdytą reikalavimą. Teisei į išlaikymą pagal įstatymą senaties terminas netaikomas.

Priešpriešiniams reikalavimams, atsirandantiems iš komercinių sutarčių dėl prekių ir paslaugų pardavimo, pavyzdžiui, sutarčių dėl prekių ir paslaugų pardavimo, sudarytų tarp komercinės veiklos subjekto ir viešosios teisės subjekto, bei reikalavimams atlyginti išlaidas, patirtas pagal šias sutartis, taikomas trejų metų senaties terminas. Senaties terminas taikomas atskirai kiekvieną kartą, kai buvo tiekiamos prekės, vykdomi darbai ar teikiama paslauga. Reikalavimams, susijusiems su nuomos mokesčiu, nepriklausomai nuo to, ar jis mokamas periodiškai, ar viena bendra suma, taikomas trejų metų senaties terminas. Reikalavimams dėl žalos atlyginimo taikomas trejų metų senaties terminas, skaičiuojamas nuo tada, kai nukentėjęsysis sužinojo apie žalą ir ją sukėlusį asmenį. Bet kuriuo atveju tokiems reikalavimams taikomas penkerių metų senaties terminas, skaičiuojamas nuo tada, kai buvo patirta žala. Jei žala buvo padaryta nusikalstama veika, tačiau yra numatytas ilgesnis baudžiamojo persekiojimo senaties terminas, reikalavimo atsakingam asmeniui dėl žalos atlyginimo senaties terminas sueina pasibaigus baudžiamojo persekiojimo senaties terminui.

Reikalavimams, susijusiems su elektros, šildymo, dujų ir vandens tiekimo, kaminų valymo ir valymo paslaugomis, jei paslauga buvo teikiama siekiant patenkinti namų ūkio poreikius, radijo stoties ar radijo ir televizijos stoties poreikius dėl radijo imtuvo ir televizoriaus naudojimo, taikomas vienu metų senaties terminas. Vienu metų senaties terminas taip pat taikomas pašto, telegrafo ir telefono paslaugų tarnybos reikalavimams dėl naudojimosi telefonais ir pašto dėžutėmis, kitiems šios tarnybos reikalavimams dėl sumų, mokėtinų kas tris mėnesius arba dažniau, ir reikalavimams, susijusiems su spaudos prenumerata, skaičiuojamiems nuo laikotarpio, kuriuo buvo užsakytas atitinkamas leidinys, pabaigos.

Draudėjo ar trečiojo asmens reikalavimams pagal gyvybės draudimo sutartį taikomas penkerių metų senaties terminas, o reikalavimams pagal kitokias draudimo sutartis – trejų metų senaties terminas, skaičiuojamas nuo pirmos dienos pasibaigus kalendoriniams metams, kuriais atsirado reikalavimas. Draudiko reikalavimams pagal draudimo sutartį taikomas trejų metų senaties terminas. Reikalavimo, kurį draudikas gali pareikšti trečiajam asmeniui, atsakingam už draudžiamąjį įvykį, senaties termino pradžia ir pabaiga sutampa su apdraustojo asmens

reikalavimo trečiajam asmeniui senaties terminu.

75 straipsnio a punktas. Teismų, kuriems pagal 36 straipsnio 2 dalį, 45 straipsnio 4 dalį ir 47 straipsnio 1 dalį turi būti teikiami prašymai atsisakyti vykdyti teismo sprendimą, pavadinimai ir kontaktiniai duomenys

Kroatijos Respublikoje prašymai pateikiami savivaldybių teismams, kompetentingiems nagrinėti civilines bylas, ir komerciniams teismams, kompetentingiems nagrinėti komercines bylas.

Visi savivaldybių teismai yra kompetentingi priimti sprendimus dėl užsienio teismų sprendimų pripažinimo ir vykdymo.

75 straipsnio b punktas. Teismų, kuriems pagal 49 straipsnio 2 dalį skundžiamas teismo sprendimas dėl prašymo atsisakyti vykdyti teismo sprendimą, pavadinimai ir kontaktiniai duomenys

Kroatijos Respublikoje apeliacinį skundą dėl sprendimo, priimto išnagrinėjus prašymą dėl atsisakymo vykdyti teismo sprendimą, reikia pateikti apygardos teismui per savivaldybės teismą, kompetentingą nagrinėti civilines bylas, ir Aukštajam komerciniam teismui, per komercinį teismą, kompetentingą nagrinėti komercines bylas.

Kad pamatytumėte visas su šiuo straipsniu susijusias kompetentingas institucijas, spustelėkite toliau pateikiamą nuorodą.

[Kompetentingų institucijų sąrašas](#)

75 straipsnio c punktas. Teismų, kuriems teikiamas bet kuris tolesnis skundas pagal 50 straipsnį, pavadinimai ir kontaktiniai duomenys

Pagal taikomus nacionalinius teisės aktus nėra teismų, kuriems galima pateikti tolesnį apeliacinį skundą.

75 straipsnio d punktas. Priimtinos pažymų dėl teismo sprendimų, autentiškų dokumentų ir susitarimų vertimo kalbos

Netaikoma.

76 straipsnio 1 dalies a punktas. Reglamento 5 straipsnio 2 dalyje ir 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos jurisdikcijos taisyklės

Dėl jurisdikcijos civilinėse ir komercinėse bylose – Tarptautinės privatinės teisės įstatymo (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*) (*Narodne novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys) Nr. 101/17), kuris galioja nuo 2019 m. sausio 29 d., 46 straipsnyje nurodyta, kad Kroatijos teismai turi jurisdikciją spręsti ginčus, turinčius tarptautinį aspektą. Toje nuostatoje aiškiai nurodoma, kad 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012 12 20) taikomas to reglamento taikymo srityje, ir išplečiamas jo taikymas įtraukiant atvejus, susijusius su trečiųjų šalių piliečiais. To straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė nuspręsti, kad jurisdikciją turi trečiosios šalies teismas, išskyrus atvejus, kai išimtinę jurisdikciją turi Kroatijos teismas arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės teismas.

76 straipsnio 1 dalies b punktas. Reglamento 65 straipsnyje nurodytos trečiųjų šalių informavimo taisyklės

Kroatijos Respublikoje trečiųjų šalių informavimas reglamentuotas Civilinio proceso kodekso (*Zakon o parničnom postupku*) 211 straipsnyje.

76 straipsnio 1 dalies c punktas. Reglamento 69 straipsnyje nurodytos konvencijos

- 1956 m. kovo 23 d. Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos ir Bulgarijos Liaudies Respublikos susitarimas dėl savitarpio teisinės pagalbos,
- 1964 m. sausio 20 d. Jugoslavijos Socialistinės Federacinės Respublikos ir Čekoslovakijos Socialistinės

- Respublikos sutartis dėl teisių santykių suregulavimo civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose,
- 1971 m. gegužės 18 d. Jugoslavijos Socialistinės Federacinės Respublikos Vyriausybės ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės konvencija dėl teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo,
  - 1959 m. birželio 18 d. Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos ir Graikijos Karalystės susitarimas dėl teismo sprendimų abipusio pripažinimo ir vykdymo,
  - 1968 m. kovo 7 d. Jugoslavijos Socialistinės Federacinės Respublikos ir Vengrijos Liaudies Respublikos sutartis dėl savitarpio teisinės pagalbos,
  - 1960 m. vasario 6 d. Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos ir Lenkijos Liaudies Respublikos sutartis dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose,
  - 1960 m. spalio 18 d. Rumunijos Liaudies Respublikos ir Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos sutartis dėl teisinės pagalbos,
  - Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos ir Italijos Respublikos konvencija dėl abipusio teismo bendradarbiavimo civilinėse ir administracinėse bylose, pasirašyta Romoje 1960 m. gruodžio 3 d.,
  - Jugoslavijos Federacinės Liaudies Respublikos ir Austrijos Respublikos sutartis dėl tarpusavio teismo bendradarbiavimo, pasirašyta Vienoje 1954 m. gruodžio 16 d.,
  - 1994 m. vasario 7 d. Kroatijos Respublikos ir Slovėnijos Respublikos sutartis dėl teisinės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose.

■ Paskutinis naujinimas: 15/07/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.